

LAUDONAS

Vēstis

LAUDONAS PAGASTA PĀRVALDES AVĪZE Nr. 3 (256) MARTS 2016. G.

REDAKTORA SLEJA

Ir pienācis pavasaris!

Ir pienācis pavasaris, nebēdnīgs un draisks! Ziemu esam godam pavadījuši, un vēlos visus jūs, "Laudonas Vēstis" lasītāji, sveikt ar pavasara iestāšanos, mājot jums ar sniegpulksteņiņu un vizbulīšu pušķiņiem.

Pavasara iestāšanās jūtama ne tikai dabā, bet arī veroties pulksteņos, kas tagad nu skrej vienu stundu ātrāk. Cerams, ka neviens vairs nedzīvo pēc vecā, ziemas, laika. Cerams, ka neviens no jums Lieldienas nenokavēja un garām tās nepalaida- pulksteņa dē! Dažiem gan tā esot gadījies...

Šis marts, tāpat kā visi pārējie, neizpalika bez cieņpilna klusuma mirkļa, pieminot tos, kas tālajā, bet varbūt arī nemaz ne tik tālajā 1949. gada martā tika izrauti no savām tēva

mājām, aizvesti un atstāti - vieni, svešumā, tālumā, aukstumā, badā un spaidos - un neatgriezās. Kopā bijām ar tiem, kas atgriezās un ir likteņa skarbuma liecinieki, un neļauj mums aizmirst piedzīvoto un pārdzīvoto sūro tautas likteni. Pienākot Lieldienām, raibām un krāsotu olu bagātām, jau otro gadu pulcējāties Andreja Eglīša Laudonas vidusskolas pagalmā, lai tās ieskandinātu. Dažs ripināja olas pa reni, šūpojās augstu jo augstu, bet kāds cits bija atsaucies uz Lieldienu zaķa aicinājumu un piedalījās "Lieldienu zaķa kausā", Lieldienu olu aizstājot ar volejbola bumbu un reni - ar tīklu.

Lai pavasara saule silda ne tikai kaulus, bet arī sirdi, un lai nepamet arī tad, kad aiz loga ir tumsa un sirdī - skumjas!

Kristaps, redaktors

"Ļaut uzplaukt piemiņas nevīstošajai puķei"

24. martā pulcējāties pie Piemiņas akmens Ļaudonā, lai pieminētu Komunistiskā genocīda upurus - ar klusuma brīdi, ziediem, bērnu sagādātajiem pavasarīgajiem pūpolu pušķiņiem, svecēm, atmiņām - skarbām, sāpīgām un neaizmirstamām. Glabājamām un saglabājamām.

Kristapa Šķēla teksts
Agra Veckalniņa foto

MĒNEŠA JUBILĀRES

**6. martā 85 gadu jubileju atzīmēja
TAIGA ODNORALE**

**10. martā 85 gadu jubileju atzīmēja
OLGA GRUNDMANE**

**14. martā 80 gadu jubileju atzīmēja
ANNA SMIRNOVA**

**11. martā 80 gadu jubileju atzīmēja
GUNTA VĀLE**

Gunta ir dzimusi rīdziniece, Ļaudonas pusē no Rīgas ierasušies zināmā mērā spiestā kārtā, jo Rīgas mājoņķļa īres un uzturēšanas izdevumi pensionāres maciņam nebija gluži piemēroti. 2001. gadā tika iegādāta māja Sāvienā. Daudz darba un rūpju ir ieguldīts, lai māja būtu labā dzīvojamajā kārtībā.

Darba mūžs saistās ar zinātņi - fiziku. 30 darba gadi aizvadīti, strādājot Fizikas institūtā Salaspilī. Pēc tam sekojis darbs Fizikas cietvielu institūtā Rīgā, kas arī ir bijusi pēdējā darba vieta pirms došanās pelnītā atpūtā. Savulaik brīvākā brīdī ir izdevies paceļot pa Eiropu, gūstot iespaidus par citām Eiropas valstīm un tautām.

Lai arī pārcelšanās uz Ļaudonu iesākusies diezgan drūmi, jo apkārtesošā aina ap jauniegūto īpašumu nebija tā spožākā, ar neatlaidīgu darbu ir panākts daudz gaišāks, skaistāks un priecīgāks skats. Arī pašlaik darba pie mājas netrūkst, un ikdienas aši rit mājas solis.

Pašlaik daudz laika tiek pavadīts, pētot Ziemeļvidzemes vēsturi, no kurienes cēlušies Guntas senči.

**30. martā 75 gadu jubileju atzīmēja
ILGA KRIŠKĀNE**

**30. martā 80 gadu jubileju atzīmēja
SARMA BARKOVSKA**

Kā katru gadu, gaidot pavasari, sekoju saules gaitai - priecājos, ka tā ceļas arvien augstāk.

Skatos, kā agros rītos un pievakarēs pļavā ganās stirmas un paēdušas aizskrien pāri kalnam uz tuvējo mežiņu.

Šķiet, ka tāpat ir aizskrējuši mana mūža gadi, vien palikušas atmiņas - tik dzīvas un spilgtas. Mana dzīve ir kā atmiņām ilustrēta vēstures grāmata - esmu taču piedzīvojuši četras sabiedriskās iekārtas. Tās ir atmiņas arī par Ļaudonu.

Atceros pirmskara brīvās Latvijas Ļaudonu - skaistu, darbīgu pilsētiņu.

Brīvības iela gandrīz visa piederēja tirgotājiem un amatniekiem. Aiviekstes krastā pirms tilta atradās Melbārža austuve un krāsotava. Viņpus upei bija pienotava un Tursa vilnas kārstuve. Tā laika Ļaudonā bija arī frizieris, fotogrāfi, pat pulksteņmeistars.

Man vispazīstamākā vieta bija pasta kantoris, kur mamma strādāja par telefonisti. Ja mammai bija nakts maiņa, pirms iešanas uz skolu gāju pie viņas sapīt bizes.

Labi atceros dzīvi nesen uzceltajā vecāku mājā, kā arī ābečnieka gaitas skolā otrpus upei.

Kad ticības mācības stundās bijām apguvuši tēvreizi, skolotāja Lauva mūs aizveda uz skaisto luterāņu baznīcu.

Visu izmainīja karš. Ļaudonā vācieši ienāca bez kaujām, taču, tuvojoties frontei, ļaudoniešiem vajadzēja atstāt mājas. Mēs ar visu iedzīvi pārcēlāmies pie radniekiem "Aizdriksnēs", vēlāk patvērāmies mežā pie Sāvienas pilskalna.

Kad kara viesulis aizvēlās pāri Aiviekstei, Ļaudonas vairs nebija. Vācieši atkāpjoties bija visu nodedzinājuši, uzspridzinājuši tiltu un pat baznīcu. Bija palikušas tikai dažas ēkas, to skaitā bijusī lauksaimniecības skola. Nodedzināto māju skursteņi kā melni pirksti dūrās debesīs...

Liels bija vecāku izmisums par nesen uzceltās mājas zaudēšanu.

Pajumti atradām Mētrienas pagasta "Saltupos". Pirmās divas klases beidzu Mētrienas skolā.

Apbrīnoju vecāku uzņēmību - tēvs nekavējoties ķērās pie mājas atjaunošanas.

Ļaudonā atgriezāmies pēc diviem gadiem kā īsti laucinieki - ar divām govīm. Tās ganījās ļaudoniešu kopīgajās ganībās Aiviekstes malā. Katrai ģimenei pēc zināma laika bija tā saucamā ganu diena. Bija divi gani, viens no tiem varēja būt bērns.

← turpinājums no 2. lpp.

Sākumā dzīvojām saimniecības ēkā - seši cilvēki nelielā istabā, taču laimīgi - paši zem sava jumta. Tagadējā māja tika celta pakāpeniski.

Lai gan varēja saņemt no valsts naudas aizdevumu, atjaunoto māju rindas bija diezgan retas, daļu ļaudoniešu karš bija izkaisījis pa pasauli. Savu bijušo izskatu Ļaudona vairs neatguva.

Pēckara gadi bija ļoti grūti, taču par skolas laiku man ir vissiltākās atmiņas - skola turpat līdzās, vecāku sirsnība un gādība, lieliski skolotāji, tikai viena sola biedrene Aina visus skolas gadus draudzene mūža garumā.

Visi bijām vienādi trūcīgi, vairums čakli mācījāmies. Svarīgākajos svētkos - Jaungada eglīšu vakaros un izlaidumos - ar īpašiem tērpiem neviens neizcēlās. Ikdienas apģērbs bija no pašastaus vadmalas vai no vecāku pirmskara drēbēm pāršūts. Meiteņu izejamie apavi bija ar zobu pulveri "nobalsinātas" tenisčības.

Gadiem pāri skatoties, joprojām atceros bērniības dienu draugus. Pirms kara mūsu tuvākie kaimiņi bija Viktorijas un Jūlija Kalniņu ģimene. Daudz laika pavadīju kopā ar viņu vecākajiem bērniem Jāni un Vizmu.

Pēckara gados mums ar māsām sirsnīga draudzene bija kaimiņu Vija. Kad paveicām ikdienas pienākumus, kopā gājām uz mežu vai Aivieksti, kur toreiz bija bērniem piemērota peldvieta. Peldēt mūs iemācīja skolotāja Apsīte. Vislabāk peldēja Vija. Viņa pat iedrošinājās šķērsot Aivieksti.

Ziemā Vija bieži pie mums mācījās. Joprojām esam draudzenes.

Atmiņā palikusi arī ļoti drūma diena - 1949. gada 25. marts, kad skolas pagalmā iebrauca pajūgi un bruņoti vīri aizveda mūsu skolasbiedrus - no manas klases divas meitenes, ko nekad vairs neredzēju...

Tad nāca grūtie pirmie kolhoza gadi - mamma bija kolhozniece - mēs ar māsām vasarās palīdzējām viņai nopelnīt vairāk izstrādes dienu. Samaksa par tām bija niecīga. Ģimēni materiāli galvenokārt nodrošināja tēva smagais darbs meliorācijā.

Pamazām pienāca vidusskolas gadi. 11. klasē mācījāmies tikai 6 skolēni. Bijām kā ģimene.

Pēc vidusskolas beigšanas iestājos LVU Bioloģijas fakultātē. Studiju laiks bija skaists - ar aizraujošām mācību praksēm dažādās Latvijas vietās. Ar Rīgas iepazīšanu un ar teātra izrādēm, kurās spēlēja leģendāri aktieri.

Pēc augstskolas beigšanas strādāju par skolotāju A. Brigades astoņgadīgajā skolā Kroņaucē un Jelgavas internātskolā.

1962. gadā apprecējos. Vīrs Ādolfs Politers strādāja Rīgas zvejas flotē. 1963. gadā piedzima meita Iveta, pēc pārceļšanās uz Ļaudonu 1967. gadā - Linda.

Ļaudonas vidusskolā sāku strādāt 1965. gadā par pagarinātās dienas grupas audzinātāju. Dažās klasēs mācīju bioloģiju. Vienmēr man bija arī audzināmā klase. Dzīvoju līdzīgu savu skolēnu priekiem un bēdām. Man patika darbs arī skolas arod-biedrībā.

Neiztiku arī bez smagiem likteņa triecieniem. Nesasniedzis 60 gadu vecumu, nomira tēvs. 1972. gadā traģiski bojā gāja vīrs.

Palikām četratā - es ar mammu un manām meitām. Glāba darbs un kolēģu atbalsts. Vienmēr varēju paļauties uz savu māsu Astrīdas un Mārītes ģimenēm.

Dzīve ieguva gaišākas krāsas, kad 1975. gadā, pēc skolas vadības lūguma, mums sāka dzīvot jaunais fizikultūras skolotājs Ēriks Barkovskis. Viņš iesaistījās smagākajos darbos, atbalstīja meiteņu centienus sporta jomā. Kopā ogojām un sēpojām. Apbrīnojām Ērika maksšķerēšanas prasmi un iegūto lomu sagatavošanu galdā likšanai.

1979. gadā apprecējāmies. Meitas Ērikam pieķērās, jo viņa rūpes bija patiesas, attieksme kā īstam tēvam.

Ērikam no pirmās laulības ir dēls Armīns. Viņš vasaras brīvlaikus pavadīja kopā ar Ivetu, Lindu un manu māsu bērniem - vasarnieku pulciņš bija pamatīgs.

70-ajos gados notika jaunās skolas celtniecība. Beidzot tikām pie sporta zāles un stadiona, pie kura iekārtošanas daudz darba ieguldījis Ēriks, priekšmetu skolotāji strādāja savos kabinetos, iesaistot pat ģimenes.

Meitas studēja. Iveta beidza Liepājas pedagoģisko institūtu. Sākumā viņa strādāja LFK (Latviešu folkloras krātuve), vēlāk par žurnālisti "Lauku Avīzē".

Linda pēc Bioloģijas fakultātes beigšanas devās praksē uz Vāciju, kur sastapa savu nākamo vīru - lubānieti Jāni, bet mēs ar Ēriku ieguvām jaunus radus - sirsnīgo Madziņu ģimēni.

Mamma paguva paauglēt savu pirmo mazmazmeitiņu Madaru, kā arī redzēt atkal plīvojam sarkanbaltsarkano karogu.

Desmit gadus pēc mammas zaudēšanas nāca jauns likteņa trieciens. 2000. gadā pēc smagas slimības 37 gadu vecumā no dzīves šķīrās Iveta. Nācās stāvēt pie sava bērna kapa, pārvarēt dziļo izmisumu un rast spēku dzīvot tālāk. Sirdi mierina, ka manu mīļo aizgājeju atdusas vieta ir tepat tuvmā Mētrienas kapsētā.

Ivetas meita Madara uzauga Lindas un Jāņa ģimenē kopā ar viņu Aneti.

Mums ar Ēriku ir četras mazmeitas - Madara, Laura, Anete, Agnese. Madara jau strādā, Laura un Anete ir studentes, bet Agnese drīz beigs ģimnāziju.

Jau no agras bērniības man patika lasīt. Mana pirmā lasāmviela bija vecāku pirmskara laikā "Grāmatu drauga" izdotās grāmatas.

Pašlaik grāmatas un žurnālus mēs ar Ēriku ņemam no Ļaudonas bibliotēkas, kas ir kļuvusi par savdabīgu kultūras centru.

Pēdējos gados interesējos par savas dzimtas pagātni. Senie dokumenti, vēstules, fotogrāfijas attiecas ne tikai uz mūsu ģimēni, bet ir arī Ļaudonas vēstures liecinieki.

Jaukas ir pensionēto skolas darbinieku jubileju svinības, turpinot Rasmus Lenčbergas mantojumā atstātās sadraudzības tradīcijas.

Prieks, ka skolas vadība, arodorganizācija un bijušie jaunieši neaizmirst mūs svētkos.

Mums ir brīnišķīgi kaimiņi - sirsnīgi, izpalīdzīgi. Vienmēr jūtam Lindas un Armīna ģimeņu atbalstu.

Nu jau atkal ir klāt jauns pavasaris ar dabas atmodu un ierastajiem darbiem. Katrai dienai ir savs skaistums, dzīvojot vīra un tuvinieku mīlestības, gādības aizvējā.

Vēlam jubilārēm stipru veselību, možu garu un daudz tuvinieku mīlestības.

Svinot 20 gadus latviešu mūzikā, kompānija "Mikrofona ieraksti" sadarbībā ar Latvijas Neatkarīgo televīziju lielākajās Latvijas pilsētās piedāvā koncertšovu "SuperMikrofons".

Arī Andreja Eglīša Ļaudonas vidusskolas skolēns Artūrs Biķernieks piedalās konkursā "SuperMikrofons". Izturējies pirmo atlases kārtu, Artūrs tālāk tiek virzīts uzstāties koncertzālē "Gors" 30. aprīlī plkst. 19:00.

Koncertā piedalās daudzi Latvijā zināmi un iemīļoti mākslinieki, piemēram, Olga Rajecka, Aija Andrejeva, Antra Stafecka, Ieva Kerēvica, Uldis Marhilēvičs, Andris Ērglis u.c.

Koncertā Artūrs dziedās kopā ar Ļaudonas pagasta jaukto kori "Lai top!"

Aicinām atbalstīt jauno, talantīgo dziedātāju, koncerta norises dienā balsojot, lai jaunais mākslinieks iekļūtu nākamajā konkursa kārtā.

Koncerta ieejas maksa - EUR 7-15

Sīkāka informācija www.latgalesgors.lv

Pagasta pārvalde informē

Lai informētu novada iedzīvotājus par aktualitātēm pašvaldības darbā, bet galvenokārt, lai uzklausītu iedzīvotāju viedokļus, ierosinājums pašvaldības darba uzlabošanai, novada domes pārstāvji organizē tikšanās ar novada iedzīvotājiem. Laika posmā no 3. marta līdz 2. maijam kopumā plānotas 15 tikšanās - pa vienai katrā no novada pagastiem un noslēdzošā - Madonā.

24. martā uz tikšanos tika aicināti ļaudonieši. Iespējams, ka izvēlētais laiks - pirmssvētku dienas pievakare - daļai iedzīvotāju ietekmēja lēmumu par sanāksmes apmeklējumu, tādēļ jo īpašs paldies atnākušajiem par izrādīto sabiedrisko aktivitāti.

Madonas novada pašvaldības domi pārstāvēja priekšsēdētājs Andrejs Ceļapītērs, priekšsēdētāja vietnieks Agris Lungvičs, deputāti Artūrs Čačka, Ježuņija Adamoviča un Antra Gotlaufa.

Ceļi, medicīnas pakalpojumu pieejamība pagastā, aptiekas nākotne, klaiņojošie suņi un izglītība - tās bija galvenās tēmas aptuveni divu stundu garajā diskusijā.

Kā pirmais izskanēja jautājums par lauku ceļu sakārtošanas programmu ar vēlējumu speciālistiem ceļu stāvokli novērtēt šobrīd - laikā, kad vairāki pašvaldības ceļi ir kritiski stāvoklī.

Eiropas Savienības programmas pasākuma "Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos" ietvaros Madonas novada pašvaldība varēs apgūt 3,7 milj. EUR.

Programma paredz, ka ceļiem jābūt sakārtotiem prioritārā secībā, vadoties no lauksaimnieciskās ražošanas objektu lieluma un skaita. Lai to īstenotu, Madonas novada pašvaldība ir izstrādājusi nolikumu "Madonas novada pašvaldības grants ceļu izvērtēšanas nolikums Eiropas Savienības fondu pasākumā "Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos"". Atbilstoši nolikumam visi pašvaldības ceļi sakārtoti

prioritārā secībā, piešķirot tiem punktus 5 pozīcijās:

- 1) liellopu vienību skaits saimniecībā, kuru iebraucamie ceļi atrodas pie konkrēta ceļa;
- 2) lauksaimniecībā izmantojamās zemes daudzums (ha), kura robežojas ar konkrēto ceļu;
- 3) fermu skaits, kuru iebraucamie ceļi atrodas pie konkrēta ceļa;
- 4) sakārtojamā ceļa garums km;
- 5) ceļa stāvoklis.

Šī programma ļaus sakārtot aptuveni 100 km grantēto ceļu (pašvaldības kopējais ceļu tīkls ir ~1500 km). No Ļaudonas pagastā esošajiem pašvaldības ceļiem programmas ietvaros tiks rekonstruēti trīs ceļi. Tomēr šajā prioritāšu sarakstā iespējamas arī izmaiņas, mainoties kādam no izvērtēšanas kritērijiem (piemēram, liellopu vienību skaitam saimniecībā). Pārējo ceļu sakārtošana tiks veikta pakāpeniski no valsts mērķdotācijas ielu un ceļu uzturēšanai, kā arī pašvaldības budžeta līdzekļiem.

Tomēr sarunas galvenais jautājums - medicīnas pakalpojumu pieejamība Ļaudonas pagastā. Te gan tikai viena atbilde - ģimenes ārsta doktorāts Ļaudonā būs! Vēl tieši pirms sanāksmes, sazinoties ar jauno ārsti, vēlreiz guvu apstiprinājumu - I. Bogdanova savu praksi atvērs tieši Ļaudonā.

Tikšanās laikā saņemti vairāki priekšlikumi: meklēt iespēju vecās skolas ēkas atjaunošanai un izmantošanai vai nojaukšanai; pārcelt ceļa norādījuma zīmi no apstādījumu vietas ceļu krustojumā; uzlikt ātrumu ierobežojošas ceļa zīmes Upes ielā, rast iespēju Brīvības ielas gājēju ietves sakārtošanai.

Ilze Dreimane,

Ļaudonas pagasta pārvaldes vadītāja

Marta jubilāres

Martā **85 gadu** jubileju svinēja Ļaudonas vidusskolas vēstures, sabiedrības mācības un krievu valodas skolotāja **Olga Grundmane**. Neskatoties uz savu ļoti sarežģīto dzīvi, viņa ir spējusi saglabāt optimismu un aktīvu nostāju visos dzīves gadījumos. Mūža garumā saglabājusies mīlestība uz grāmatu, tāpēc vienmēr tikšanās brīžos skolotāja skolēnus mudina lasīt grāmatas, izkopt valodu, būt aktīviem, pieklājīgiem dzīvē. Paldies skolotājai par aktīvo iesaistīšanos skolas sabiedriskajā dzīvē, par padomiem un vēlējumiem jaunās paaudzes audzināšanā!

Nesen **90 gadu** jubileju svinēja ilggadējā matemātikas un rasēšanas skolotāja **Velta Dzērve**. Bijušie skolotājas audzēkņi un kolēģi atzīmē matemātikas skolotājas prasmi ielikt stingrus pamatus eksaktā priekšmeta apgūvē. Tas bija pašizliedzīga, mērķtiecīga un neatlaidīga darba rezultāts. Ar gadiem skolēni novērtēja pamatoto skolotājas prasīgumu mājas darbu izpildē un obligāto prasību neizprasto vielu nostiprināt pēc stundām. Galvenais novērtējums skolotāja darbā ir skolēnu iegūtās zināšanas un viņu panākumi dzīvē.

Skolotājai Sarmai Barkovskai – 80

30. martā skolotāja atzīmēja lielo dzīves jubileju. Skolotājas prieki un bēdas, piedzīvotais un pārdzīvotais ierakstīts viņas dzīves grāmatā.

Skolotāja darba gaitas Ļaudonā uzsāka 1965. gadā. Pēc Latvijas Universitātes Bioloģijas fakultātes beigšanas pirmā darbavieta bija Dobeles rajonā Annas Brigaderes 8. gadīgajā skolā. Tur nostrādāja divus gadus, tad pārgāja uz Jelgavas sanatorijas internātskolu, kur tika strādāts no 1962. līdz 1965. gadam.

Tad darbs Ļaudonas pusē, kur skolotāja pasniedza bioloģijas un ķīmijas stundas, bet pēdējos darba gados mācīja dažās klasēs arī latviešu valodu. Skolotāja Ļaudonas vidusskolā nostrādāja līdz 1993. gadam. Par lielāko gandarījumu darbā skolotāja atzinusi audzināmo klašu un skolēnu veiksmīgās tālākās dzīves gaitas, kā arī to, ka audzēkņi kļuvuši par krietniem cilvēkiem un labiem speciālistiem. Savā darba mūžā skolotāja audzinājusi trīs klases (divas no tām audzinājusi no 5. līdz 11. klasei, bet vienu turpināja no 9. līdz 11. klasei).

Skolotāja savās atmiņās stāsta, ka vienmēr ļoti jutusies skolotāju kolektīvā. Tā kā pati bija beigusī Ļaudonas vidusskolu, tad ļoti aizkustināja atgriešanās dzimtajā pusē. Atmiņā ir palikusi kabinetu iekārtošana jaunajā skolā. Patika ekskursijas un teātru apmeklēšana kopā ar audzināmajām klasēm. Neaizmirstams bija darbs Mežu pētīšanas stacijā „Kalsnava” ar vidusskolas klasēm LOTOS vienībās, neizdzēšami ir mirkli no rudens talkām, vācot kartupeļus padomju saimniecībā un radot sev iespēju nopelnīt naudu ekskursijām.

Brīvajā laikā vienmēr patīcis lasīt grāmatas, vākt interesantus materiālus no preses izdevumiem, krāt dzejas rindas apsveikumiem. Daudzu gadu garumā viena no nodarbēm bija jaunu receptu krāšana un interesantu ēdienu pagatavošana. Daba sniedz mieru, harmoniju un skaistuma mirkļus, tāpēc vienmēr patīcis sēņot un ogot.

Paldies skolotājai par ieguldīto darbu skolēnu izglītošanā, par prasmi veidot lieliskas attiecības ar kolēģiem un skolēniem!

Vēlam šajā skaistajā dzīves jubilejā daudz baltu dieniņu, ikdienā deviņvīru spēku, veselību, saules siltumu un prieku sirdī!

Bijušo kolēģu vārdā skolotāja **Lilija Jakubjaneca**

Laudons - Austrijas un Latvijas saikne

Trešdien Madonas novadu apmeklēja Austrijas Republikas vēstnieks Latvijā Arads Benke (Arad Benkō), kura pirmais apmeklējuma mērķis bija Ļaudonas pagasts.

Šis pagasts netika izvēlēts nejauši. Ļaudonas pagasts pirms 300 gadiem ir bijusi dzimšanas vieta vienam no izcilākajiem Centrāleiropas karavadoņiem - feldmaršalam Ernestam Gideonam fon Laudonam, kuram par godu plānots jaunveidojamajā parkā uzstādīt pieminekli. Vēstnieku vizītes gaitā pavadīja tēlnieks Viktors Suškēvičs un vēstniecības darbiniece, kas pildīja tulka funkciju, Inta Tiļļa. Ja latviešiem Laudona vārds visbiežāk joprojām ir liels nezināmais, Austrijā un Čehijā par viņu zina katrs, kas gājis skolā. Arads Benke bija pārsteigts, ka feldmaršala vārds Latvijā ir maz zināms, taču pauda cerību, ka kopīgiem spēkiem izdosies viņa atpazīstamību celt. Vēstnieks atklāja, ka Austrijā, jo īpaši Vīnē, ir Laudona vārdā nosauktas ielas un laukumi, Austrijā meklējama arī Laudonu dzimtas pils. Arī paša vēstnieka dzīves ceļš krustojies ar Laudona dzimtu. - Mācoties skolā, gāju vienā klasē ar vienu no Laudonu dzimtas pārstāvjiem, un bijām draugi. Te gan jāpaskaidro, ka, sabrūkot impērijai un 1918. gadā nodibinot Austrijas Republiku, oficiāli monarhija bijušajās Austroungārijas valstīs beidza pastāvēt. Taču aristokrātija nosacīti „pagrīdē” turpināja eksistēt, un nereti arī sarunās vai sarakstē tiek lietoti tituli grāfs, firsts utt., - atklāja Arads Benke.

Mūs neskāra komunisms, staļinisms, kurā iepriekšējā iekārta tika nolīdzināta, līdz ar to (kaut gan, nodibinot republiku, aristokrātija daudz ko no iepriekšējās ietekmes un statusa zaudēja) liela daļa īpašumu, kā arī tituli palika. Laudonu dzimta ir viena no plašākajām un ietekmīgākajām Austrijā. Mācoties skolā, neko daudz par aristokrātiem nedomāju, taču, sākot

Ilze Dreimane, Arads Benke un Agris Lungevičs pēc viesošanās Andreja Eglīša Ļaudonas vidusskolā.

Apskatot topošo parku, tēlnieks stāsta par savu ieceri. No kreisās: tēlnieks Viktors Suškēvičs, Ļaudonas pagasta pārvaldes vadītāja Ilze Dreimane, Madonas novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietnieks Agris Lungevičs, Austrijas Republikas vēstnieks Latvijā Arads Benke, vēstniecības darbiniece Inta Tiļļa un Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja direktore Līvija Zepa.

strādāt Latvijā un uzzinot par Ļaudonas pagastu, uzreiz atcerējos bērnības draugu Laudonu un viņam aizrakstīju. Zīmīgi, ka viņa tēvu arī sauc par Gideonu, - turpināja vēstnieks.

Arads Benke aicināja apzināties to, ka feldmaršala vēsturiskā saikne ar Ļaudonas pagastu jau pati par sevi ir vērtība, kuru var izmantot ne tikai kultūrvēsturiskā mantojuma izziņāšanā, bet arī tūristu piesaistei.

Visi esam dzirdējuši par gleznotāju Marku Rotko. Kaut arī viņa saikne ar Daugavpili ir visai niecīga, laba marketinga un sabiedrisko attiecību iespaidā Rotko vārds ir spējjis visai būtisku tūrisma plūsmu pavērst Daugavpils virzienā. Šis piemērs rāda, ka, ieguldot vārda popularizēšanā un infrastruktūrā, ir iespējams visai daudz panākt.

Viņš neslēpa, ka Austrijā un Čehijā populārā feldmaršala vārds varētu būt gana būtisks magnēts, lai šo valstu iedzīvotāji vēlētos apmeklēt Laudona dzimteni, ja vien būtu kāds apskates objekts, un par pirmo soli varētu būt piemineklis feldmaršalam.

Vēstnieks arī aicināja meklēt kontaktus gan ar muzejiem, gan feldmaršala dzimtas pārstāvjiem, kuriem arī varētu būt interesanti apmeklēt sava slavenā priekšteča dzimšanas vietu.

Zinu, ka, apmeklējot Ļaudonu, viņi sajustu asinbalsi, sacīja Arads Benke, piebilstot, ka centīsies šajā jautājumā palīdzēt un aicinās Laudonus apmeklēt Madonas novadu

Vienošais elements

Ļaudonas pagasta pārvaldes vadītāja Ilze Dreimane atzina, ka Laudona gadījums ir viens no tiem, kad vairākas labas iniciatīvas, lai arī sākotnēji dzimušas nošķirti, satiekas, brīžiem pat nejauši vienā vietā.

Impulss idejai par parka izveidi radās pēc 2010. gada vējgāzes, kas līdzās estrādei esošo teritoriju skāra īpaši smagi. Tolaik par to, ka tajā varētu atrasties Laudona skulptūra un parks varētu nest feldmaršala vārdu, pat nedomājām. Bija vien iecere izveidot vietu, kur ļaudonieši ikdienā varētu atpūsties. Tad mūs apmeklēja interesenti no Čehijas. Pērn saņēmumu uzaicinājumu no Viktora Suškēviča piedalīties viņa darba atklāšanā, un sarunas gaitā noskaidrojām, ka viņam ir dzimusi iecere radīt Laudonam velītu tēlniecības darbu. Šobrīd interese ir arī no Austrijas vēstniecības puses, kontakti ir arī ar Čehijas vēstniecību, kurā gan, tiesa, nesen mainījies vēstnieks. Tādējādi ir saslēgušās vairāku pušu intereses, un vienojošais elements ir Laudons. Pašlaik būtiskākais darbs ir pamazām iekārtot parku, kurā jau pērn tika iestādīti jaunie kociņi, un meklēt finansējumu Laudona pieminekļa radīšanai, tādā veidā popularizējot gan Laudona, gan viņa dzimšanas

← turpinājums no 5. lpp.

vietas Ļaudonas vārdu. Nākamgad tiks atzīmēta Laudona 300 gadu dzimšanas jubileja, un neizslēdzu, ka par godu šim notikumam varētu notikt kāds plašāks sarīkojums, pastāstīja Ilze Dreimane.

Madonas novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietnieks Agris Lungevičs, kas kopā ar pārvaldes vadītāju un Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja direktori Līviju Zepu vizītes gaitā pavadīja vēstnieku, norādīja, ka minētajās aktivitātēs Ļaudonai būs arī Madonas novada atbalsts. - Noteikti pieslēgsimies un palīdzēsim, taču vispirms mums arī pašiem ir sīkāk jāiepazīstas ar Laudona personību un jāsaprot, ar ko šis cilvēks ir iekarojis popularitāti ārpus Latvijas robežām. Tas, kas saistībā ar Laudonu interesi vēstniecību līmenī izrādījušas gan Austrija, gan Čehija, manuprāt, ir ļoti pozītivi un pat pārsteidzoši, jo šādu situāciju nav daudz. Manuprāt, daudz ko noteiks tas, kā veidosies kontakts ar Laudona dzimtas pārstāvjiem. Ja viņiem, apmeklējot Ļaudonu, interese nostiprināsies un būs vēlme sadarboties, ir laba perspektīva, ka ar Laudonu saistītie pasākumi norisināsies starptautiskā līmenī, ja ne - aktivitātes var palikt lokālā līmenī, taču gan vienā, gan otrā gadījumā Laudona vārds nesaraucjami paliks saistīts ar Ļaudonu, - minēja Agris Lungevičs. Tēlniekam Viktoram Suškēvičam, kura lielākajiem sasniegumiem pieskaitāms monumentāls Svētā Meinarda piemineklis Ikšķilē, dekoratīva brūnrupeča skulptūra Ventspilī, Svētās Katrīnas statuja Somijā, Kaarinas pilsētā, Ļaudonas apmeklējums raisīja īpašas izjūtas. Viņš neslēpa, ka, apmeklējot Ļaudonu, jūties kā iekļuvus autentiskā 18. gadsimta atmosfērā.

- Mākslinieki daudz lietas uztver intuitīvi, un, apmeklējot Ļaudonu, es jutu, ka te valda 18. gadsimta romantisma ainava, gluži kā 18. gadsimta glezniecībā. Man šķiet, ka tieši tas ir šīs vietas pievilksanas spēks un potenciāls, kuru tikai nedaudz vajadzētu akcentēt. Šodien, braucot kopā ar vēstnieku uz Ļaudonu, viņš man atklāja arī kādu interesantu faktu - Jozefs Haidns Laudonam veltījis vienu no savām simfonijām. Tas ir ievērojams cieniņš notikums. Jāatzīst, ka, iespējams, tā ir mūsu izglītības sistēmas vaina, ka par vēsturi cilvēkiem veidojas tāds pelēcīgs iespaids, jo visu tiek mēģināts salikt pa plauktiem. Strādājot ar pieminekļiem dažādām vēsturiskām personām, atklāju, ka daudzi fakti par viņu dzīves gājumu ir tik interesanti un aizraujoši, ka pat labākās piedzīvojumu filmas nestāv ne blakus. No Latvijas, un konkrētajā gadījumā - Ļaudonas, ir nācis tik daudz ievērojamu personību - mums par tām jāstāsta vairāk, - sacīja tēlnieks Viktors Suškēvičs. Tēlnieks uzsvēra, ka darbā

galvenā tēma būs pats Laudons. Izstrādājot tēlniecības darbu, viņš plānojis izmantot 18. gadsimta arhitektūras elementus un darbu atveidot granītā. Pēc topošā parka apmeklējuma vēstnieks pašvaldības pārstāvju pavadībā devās uz Andreja Eglīša Ļaudonas vidusskolu, bet pēcpusdienā apmeklēja Madonas novadpētniecības un mākslas muzeju.

Ļaudonas Laudons

Ļaudona ir Ernesta Gideona fon Laudona dzimšanas vieta. 1717. gada 2. februārī Toces pusmūžā dzimušo vācu muižnieku atvasi Viduseiropā uzskata par vienu no slavenākajiem 18. gadsimta militārajiem stratēģiem. Tas, ka Laudons savā dzimtenē ir tik maz zināms, saistīts ar to, ka mūža lielāko daļu viņš ir pavadījis, dzīvojot Austrijā un Čehijā, kas tolaik bija impērijas sastāvā. Militāro karjeru viņš uzsāka jau 15 gadu vecumā, kad pēc tēva nāves iestājās Pleskavas kājnieku pulkā, kurā ķeizarienes Annas Ivanovnas valdīšanas laikā (1730-1740) dienēja daudzi trūcīgo Vidzemes muižnieku dēli. Pie tādiem varēja pieskaitīt arī Laudonu, jo - pēc vēstures liecībām - viņa muižā bijuši vien četri zemnieki. Vēl būdams pavisam jauns, viņš piedalījās vairākās Krievijas armijas ārzemju militārajās kampaņās un karoja gan pret Poliju, gan pret Osmaņu impēriju. Mainoties politiskajam klimatam Krievijas galmā, Laudons meklēja militārās karjeras iespējas citur. Sākotnēji darbu viņš nesekmīgi meklēja Prūsijas armijā. Vēlāk izrādīsies, ka tieši karš ar Prūsiju, tikai nu jau Austrijas armijas sastāvā, būs viņa lielākais militārais panākums. Kad 1763. gadā sākās Septiņgadu karš, ko modernie vēsturnieki uzskata par pirmo globāla mēroga karu pasaulē, Laudons Austrijas armijā jau bija ieguvis pulkvežleitnanta pakāpi. Sākoties karadarbībai, Laudons sevi ātri vien apliecināja kā talantīgu militāro stratēģi un sāka strauju karjeras kāpienu, kas noslēdzās ar Prūsijas karaļa Frīdriha Lielā armijas sakāvi pie Olomoucas, kas Prūsijai lika atteikties no sapņa par Čehijas iekarošanu, bet Laudonam nodrošināja feldmaršala pakāpi, un vēlāk viņam piešķīra arī barona titulu. Čehijas nosargāšana no Prūsijas un citas militārās uzvaras, kas sekoja šai, arī ir pamats tam, kādēļ Laudons Austrijā un Čehijā tiek uzskatīts par nacionālo varoni. Jāpiebilst, ka jau mūža nogalē Austrijas-Krievijas-Turcijas kara laikā feldmaršals Laudons kā Austrijas armijas virspavēlnieks Horvātijā vadīja uzbrukumu turku varā esošajai Bosnijai un Serbijai, kas noslēdzās ar Belgradas aplenkumu, kuru viņa vadībā ieņēma, tādējādi apturot turku ekspansiju Serbijā. Zīmīgi, ka visā Austrijas impērijas pastāvēšanas laikā tikai trim cilvēkiem ir bijis piešķirts ģenerālisimusa tituls, un Laudons bijis pēdējais no tiem.

Egils Kazakevičs

Pirmpublicējums laikraksta "Stars" numurā 38 (10 726)

VĒSTIS NO IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒM

Teātra svētki Varakļānos

Katru gadu martā visā Latvijā atzīmē Teātra dienu. Arī novada pirmsskolu iestādēs šajā pavasarā cēlienā visi cītīgi gatavojās šim pasākumam. Šogad pasākumi notika Varakļānos un Liezērē. Ļaudonas pagasta PII „Brīnumdārzs” sagatavošanas grupas audzēkņi 31. martā savu aktiermākslu ar muzikālo izrādi „Joka pēc alfabēts” devās parādīt uz Varakļāniem. Pasākums notika Varakļānu kultūras namā, kur kopā ar ļaudoniešiem visus priecēja arī mazie mākslinieki no Murmastienes, Barkavas, Praulienas, Degumniekiem, Mētrienas un Varakļāniem. Pasākumu vadīja Sprīdītis un Lienīte. Noslēgumā tikām aicināti ciemoties arī Varakļānu PII „Sprīdītis”, kur mūs mīļi sagaidīja un visu izrādīja vadītāja Ilga un metodiķe Aija. Paldies Ļaudonas pagasta pārvaldei par transporta nodrošinājumu un šoferītim Vitoldam par vizināšanu!

Judīte Gūte,

PII „Brīnumdārzs” mūzikas skolotāja

Ļaudonas PII „Brīnumdārzs” skolotājas un logopēdes Vitas Stradiņas ieteikumi lasīšanas mācīšanās

Lasīšana ir piedzīvojums, kas sākas jau no pašas bērna dzimšanas, varētu pat teikt - pirms dzimšanas. Priekšlasīšana ir viens no vērtīgākajiem saskarsmes veidiem starp bērnu un vecākiem, kuras laikā starp bērnu un vecākiem veidojas emocionālā saite. Bērns iemācās atpazīt vecāku balsi un izprast dažādas intonācijas, dzird un mācās valodu, attīsta klausīšanās prasmes, veido spēju iztēloties un fantazēt.

Pētījumi liecina, ka tie bērni, ar kuriem vecāki ir daudz sarunājušies un lasījuši priekšā pirmsskolas vecumā, gūst labākas sekmes skolā, kļūst par veiksmīgiem lasītājiem un rakstītājiem.

Ja jums ir mazulis līdz 3 gadu vecumam, ievērojiet:

- Nekad nav par agri iepazīstināt bērnu ar grāmatu.
- Sākumā lasiet priekšā tikai dažas minūtes. Lasiet vairāk, ja mazulis vēlas klausīties, jo šajā vecumā ir tīša uzmanība.
- Norādiet uz bildītēm un nosauciet tās vārdu. Kad jūsu mazulis mācās runāt, aiciniet viņu rādīt un nosaukt bildītes.
- Kopā ar mazuli apmeklējiet grāmatu veikalu un bibliotēku.
- Skandējiet skaitāmpantus, īsus dzejoļiņus un dziediet dziesmas. Tas palīdz bērnam ausij pierast pie valodas. Pēc iespējas vairāk sarunājieties ar mazuli (www.pasakas.lv, www.calis.lv, www.mammamunteti.lv, www.jautajums.lv)
- Lasiet mazuliem domātās auduma, kartona un cita veida grāmatīņas, krāsainas grāmatas ar bērnam pazīstamām lietām un ikdienas notikumiem.
- Novietojiet grāmatas tā, lai mazulis tās varētu aizsniegt.
- Neuztraucieties, ja mazulis nesēž mierīgi, bet kustas, kamēr jūs lasāt.

Ja jūsu bērnam ir no 3 līdz 5 gadiem, ievērojiet:

- Aiciniet bērnu „lasīt” jums līdzi. Ieturiet pauzi, lai bērns varētu pateikt atkārtojošos vārdu vai frāzi.
- Uzdodiet bērnam atvērtus jautājumus, kas mudina bērnu domāt: Kā tu domā, kas notiks? Kāpēc, tavuprāt, viņš tā darīja?
- Ar pirkstu velciet līdzi tiem vārdiem, ko lasāt. Tas palīdz bērnam ievērot saikni starp pateiktu un uzrakstītu vārdu.
- Pievērsiet uzmanību tiem burtiem, kuri ir bērna vārdā. Izgreznojiet iemācītos burtiņus ar flomāsteriem, spīdumiem utt.
- Lasiet alfabēta grāmatas, grāmatas par skaitļiem, grāmatas, kurās atkārtojas vārdi un frāzes, kurās var paredzēt turpmākos notikumus.
- Lai kur jūs būtu, ievērojiet pēc iespējas vairāk lietu un nosauciet tās vārdos: Tā ir lidmašīna, tie ir spārni. Kāpēc, tavuprāt, tos sauc par spārniem?
- Pārrunājiet vārdus, kas uzrakstīti - veikalu un ielu nosaukumus, automašīnu, dažādu preču nosaukumus utt.

PII „Brīnumdārzs” „Zaķu” grupas audzēkņi.

Ja jūsu bērnam ir no 5 līdz 8 gadiem, ievērojiet:

- Šajā vecumā bērna literārās prasmes strauji attīstās. Kaut gan šajā laikā bērniem daudz palīdz skolotāji, jums ir galvenā loma bērna lasīt un rakstītprasmes attīstībā.
- Iztaujājiet bērnu par viņa gaitām bērnudārzā/skolā, uzdodiet konkrētus jautājumus.
- Aiciniet bērnu lasīt kopā ar jums. Izlasiet teikumu, rindkopu vai lappusi un aiciniet bērnu turpināt. Ja bērns nogurst, turpiniet lasīt, tādējādi parādot, ka lasīšana ir prieks.
- Ja bērns nevar izburtot kādu vārdu, izlaidiet to un teikuma beigās mēģiniet to uzminēt pēc teikuma satura.
- Atstājiet īsas zīmītes uz ledusskapja, bērna istabā vai somā tā, lai bērns tās varētu atrast.
- Rūpējieties, lai bērnam būtu pieejami rakstāmie un papīrs.
- Aizvediet bērnu uz bibliotēku un pierakstiet viņu tajā, lai bērnam būtu sava lasītāja karte.
- Lasiet priekšā grāmatas ar grūtiem vārdiem un notikumiem, kas turpinās. Viegļākās grāmatas bērns var izlasīt pats.
- Izlasiet dažādu žanru grāmatas - arī izziņas literatūru un dzeju.
- Spēlējiet vārdu minēšanas spēles.

Materiālu apkopēja skolotāja un logopēde **Vita Stradiņa**, izmantojot interneta resursus, kā arī studiju un kursos iegūtās zināšanas, lekciju materiālus.

*„Lai mēs esam tik bagāti, ka vienmēr spējam cits citam dot!
Lai mēs esam tik stipri, ka vienmēr spējam uzvarēt sevi.
Lai mēs esam tik gaiši, ka gaismā starot varam...”*

Liels paldies **Andim Staffeckim** par dāvinājumu un dāsnumu - iespēju pašiem gatavot vaska sveces un cienāties ar bišu maizi.

PII „Brīnumdārzs” kolektīvs

Biznesa spēles Rēzeknē projekts "Esi līderis!"

Pirmdienā vairākiem A. Eglīša Ļaudonas vidusskolas skolēniem bija īpaša, ne vien dēļ retā datuma 29. februāra, bet arī tādēļ, ka devāmies uz Rēzekni, lai izmēģinātu savus spēkus Biznesa spēlēs. Mūsu skola šīnī mācību gadā ir iesaistījies projektā "Esi līderis!", kas piedāvā ne vien apgūt profesionālās pilnveides izglītības programmu "Uzņēmējdarbības pamati" paralēli vidusskolas kursam, bet arī dažādas aktivitātes, kur jaunieši var parādīt savu erudīciju un uzņēmību.

Pasākums notika Austrumlatvijas radošo pakalpojumu centrā „Zeimušs”, kas ar katru būves kvadrācentimetru sauc pēc radošām izpausmēm. Mūsu aktīvie jaunieši Alise Avotiņa, Agnese Madžule, Diāna Cīrulle (9. kl.), Reinis Veikšāns,

Lineta Kārkla, Linda Āboliņa, Kristīne Kuprane, Arnita Upeniece (10. kl) un Krista Elksnīte (11. kl) izveidoja trīs komandas *Procenti*, *Centi*, *Viss OK!*. Mērojāmies spēkiem ar reģiona skolu 33 komandām par galveno balvu, dalību noslēguma cīņā RTgā. Katra komanda iejutās karpu audzētāja lomā un plānoja finanses, piedalījās improvizētā, bet gana azartiskā izsolē. Lai gan neieguvām godalgotas vietas, tomēr izmēģinājām savus spēkus komandas darbā, finanšu plānošanā. Iepazīnāmies ar daudziem aktīviem jauniešiem un guvām atziņu, ka nākamgad noteikti piedalīsimies nākamajās Biznesa spēlēs.

Līdzī jūta skolotāja **L. Elksnīte**

Norises sporta dzīvē

Marta mēnesī ir notikuši divi pavasara sporta pasākumi Ļaudonas pagasta iedzīvotājiem.

Vispirms spraigas spēles bija skatāmas Ļaudonas pagasta galda tenisa turnīrā.

Turnīrs notika 12. martā A. Eglīša Ļaudonas vidusskolas sporta zālē un tajā piedalījās deviņi dalībnieki.

Augstākā meistarība izrādījās pieredzējušajam spēlētājam Edijam Dzenim, kas, uzvarot visās spēlēs, izcīnīja pirmo vietu. Otrajā vietā - Mareks Kalniņš. Trešajā vietā - Salvis Krušietis.

Jauniešu grupā līdz 15 gadu vecumam pirmo vietu izcīnīja Sergejs Plaunovs, otrajā vietā - Rovens Miškinis, trešajā - Renārs Bērziņš.

Lieliem laudoniešiem bija iespēja meklēt komandas biedrus, veidot komandas un izmēģināt spēkus Lieldienu zaķa kausa izcīņā volejbolā Mix komandām (komandā 2 sievietes un 2 vīrieši).

Neņemot vērā to, ka šāds turnīrs Ļaudonā notika pirmo reizi, turnīrā piedalījās 8 komandas, kopā vairāk par 30 spēlētājiem. Prieccēja, ka kopā ar komandām no Mārcienas un Varakļāniem viskuplākais komandu skaits - sešas - bija mums - Ļaudonas pagastam. Turnīra pirmajā posmā komandas tika salozētas divās apakšgrupās, pa četrām komandām katrā. Apakšgrupās katra komanda aizvadīja 3 spēles, izspēlējot vienu setu līdz 25 punktiem.

"A" apakšgrupā vislabāk veicās komandai ar nosaukumu "Krakeri" (Eviņa Rudzīte, Diāna Toča, Lauris Baranovs, Ričards Strods). Otrajā vietā komanda "Mārciena" (Diāna Tarasova, Laima Gailīte, Laura Fursa, Tomass Ābolkalns), trešajā komanda "Oles" (Santa Vasiļevska, Lineta Kārkla, Edijs Simons, Oļģerts Smalkais), ceturtajā vietā komanda "Lana" (Inga Barbane, Lana Barbane, Gatis Barbans, Edijs Dzenis).

"B" apakšgrupās spēlēs veiksmīgākā izrādījās koman-

da "69" (Baiba Lutere, Daira Mičule, Sandis Valenīks, Kaspars Kavarskis, Aleksandrs Šrubs), otrajā vietā "BVVV" (Enita Šmiņina, Inita Svilāne, Jānis Dārziņš, Arvis Spuriņš), trešajā "DRAJ" (Agnese Madžule, Jānis Krasnovs, Diāna Cīrulle, Ralfs Miškinis), ceturtajā vietā atstājot "Karaljus un karalienes" (Ilva Ieviņa, Loreta Adamoviča, Ventis Stradiņš, Rūdolfs Beļauņieks). Otrajā posma noslēgumā notika spēle par trešo vietu, kurā sacentās "Karalji un karalienes" un "BVVV". Spēlē uzvarēja un trešo vietu turnīrā izcīnīja "BVVV" komanda. Spēlē par pirmo vietu tikās komanda "69" no Varakļāniem un "DRAJ" komanda no Ļaudonas. Šoreiz nedaudz pārāka bija komanda no Varakļāniem, kura izcīnīja pirmo vietu. Gribas uzteikt Lieldienu zaķa kausa otrās vietas ieguvējus - Ļaudonas komandas "DRAJ" jaunos spēlētājus - par centību un cīņas gribu laukumā.

Guntis Lazda

"Šķiroties no tēva mājām"

24. martā pie Piemiņas akmens Ļaudonā atkal tikāmieš, lai pieminētu līdzilvēkus, tautiešus, kuru liktenis 1949. gada 25. martā iezīmējās īpaši sāpīgi.

Tā daļa, kas izdzīvoja un pārdzīvoja briesmīgos notikumus un atgriezās tēva mājās, tagad ir pagātens skarbuma liecinieki, kas neļauj mums aizmirst savas tautas vēsturi un turēt mūžīgā piemiņā tos, kas neatgriezās.

Pastāstīt par tā laika notikumiem aicinu kādreizējo ļaudonieti, tagadējo madonieti **Jāni Lapīnu**, kas 1949. gadā kopā ar jaunāko brāli, mammu un tēvu tika izsūtīts uz Sibīriju un šogad pirmo reizi piedalījās piemiņas pasākumā Ļaudonā.

Bija parasta darba diena, un es kā jau skolēns sēdēju skolas solā. Stundas laikā klasē ieskrēja klases biedra radniece un manam klases biedram paziņoja, ka viņa ģimēni ved projām. Viņš aizgāja, skolotāja pārtrauca stundu un visiem lika iet mājās. Ejot mājās, piegāju pie kaimiņu Asaru ģimenes mājas. Viņi teica: "Ej, ej, bērniņ, tevi tūlīt projām vedīs!" Nu ko, skaidrs man bija, kas notiek.

Mums pie mājas bija eglītes. Tajās eglītēs es ielīdu no domāju, ko lai dara. Sēdēju, sēdēju. Palika salti. Bet kur tad iesi? Beidzot tomēr nolēmu, ka jāiet uz māju. Kā būs, tā būs. Piegāju pie mājas stūra, tur stāv vietējais milicis, latvietis, un man prasa: "Kā iet?" Uz ko es atbildēju: "Kā var iet vairs!?" Viss man bija skaidrs, lai arī man tad bija deviņi ar pusi gadi. Pārējo vairs tik smalki neatceros, bet šī epizode īpaši palikusi prātā.

Māte vēlāk stāstīja, ka pārstāvis no čekistiem, kas bija atbraucis pakaļ, bija ļoti labs cilvēks, jo bija atļāvis izcept maizi un krāvis mātei sainī līdzī mantas, kas īpaši tur, izsūtījumā, būšot nepieciešamas. Kad iesēdāmie ragavās, milicis nodziedāja "Šķiroties no tēva mājām".

Ceļā pavadījām gandrīz mēnesi. Riteņu klauzdoņa un lokomotīvu svilpieni man vēl tagad ausīs skan. Atceros, ka ešeloņu vilka divas lokomotīves, to ļoti labi varēja līkumos redzēt.

17. aprīlī mūs izsēdināja stacijā Arga, netālu no Ķīnas robežas. Kad ieradāmie galapunktā, mēs ar brāli bijām tik slimi,

ka mūs iznesa no vagona ārā un tūlīt aizveda uz slimnīcu. Kā gāja, kā negāja, bet tomēr izdzīvojām.

Dzīvojam 100 metru attālumā no Zejas upes mazā būdīnā. Tā bija mūsu glābiņš, jo varējām noķert zivis. Trīs reizes gan bija jāpiedzīvo plūdi. Vieni plūdi bija īpaši spēcīgi. Pats gan to neredzēju, bet ļaudis mēloja, ka vienu plūdu laikā kāda māja aiznesta pa straumi, un gailis dzied uz mājas jumta.

Pirmie seši gadi bija grūti. Nebija lāgā, ne ko uzvilkt, ne ko paēst. Strādājām kolhozā, samaksas, protams, nebija, tikai kāda minimāla pārtikas deva.

Principā esmu uzauzdzis uz upes. Lielu lomu manā dzīvē gan toreiz, gan tagad ieņēma zivis. Bija man laiva ar tādu nopušu purnu, ko noķēru, kad upe to nesa pa straumi. Vietējie krievi gan jautāja un brīnījās, vai man neesot bail ar tādu doties upē, bet īsti citas iespējas jau nebija.

Vienā brīdī bija tā, ka, lai nopirktu divus kilogramus maizes, vakarā cilvēki aizņēma rindu pie veikala un gaidīja līdz rītam, kurinot ugunsgrūdu. Ejot uz mājām, puskilograms maizes jau bija apēsts.

Apstākļus pasliktināja tas, ka tēvu ielika cietumā par kādas vēstules rakstīšanu uz mājām. Acīmredzot tur bija kāds, kas pārtulko no latviešu valodas uz krievu. Cietumā viņš pavadīja apmēram četrus gadus.

Pēdējos trīs gadus, ko tur pavadījām, jau varēja dzīvot samērā labi, bija sava cūka un govys.

Kopumā vietējie iedzīvotāji izturējās labi, un viena daļa no viņiem bija bezgalīgi labi cilvēki. Arī tas bija viens no galvenajiem iemesliem, kāpēc vispār varēja izdzīvot.

Bez izglītības arī nepaliktu. Jau pirmajā rudenī pēc ierašanās Krievijā sāku iet skolā, jo krievu valoda padevās tīri labi. Mūsu sādžā bija tikai pamatskola, bet blakus - arī vidusskola.

Bija man pusķīnietis draugs. Viņš strādāja par mūrnieku, mūrēja krāsnis. Arī mani apmācīja šajā arodā. Iemācījās mūrēt ķieģeļu krāsnis. Pēc atgriešanās Latvijā iemācījās mūrēt arī podiņkrāsnis. Tā lielākoties ar šo profesiju aizvadīts darba mūžs. Vēlāk gan mūrēju arī ko lielāku, ne tikai krāsnis.

Pēc atgriešanās Latvijā dzimtajās mājās "Midzeņi" vairs neievācāmieš. Tur dzīvoja jau citi cilvēki. Jāsaka, ka tas, ko tur redzējām, - tie dzīves apstākļi un tā tumsonība - bija neizmērojama. Jāatzīst, ka pēc redzētā nekad arī nav bijusi vēlme tur atgriezties. Beigu beigās mājas un blakus esošās ēkas nodega. Tas gan nav nekāds pārsteigums. Sākotnēji pēc atgriešanās ievācāmieš pie mātes māsas Sarkanos, kas dzīvoja viena pati. Dzīvoju Sarkanos, strādāju Madonā.

Jāpiebilst, ka pirms izsūtīšanas tēvs pie mājas no akmeņiem uzcēla ratnīcu. Tai uzlika cinkotu jumtu, un par to Ulmanis viņam piešķīra pieklājīgu prēmiju.

Pēc atgriešanās Latvijā atkal biju spiests doties uz Krieviju un tur pavadīt četras vasaras un trīs ziemas, jo bija pienācis mans laiks dienēt armijā. Atgriežoties no armijas 1966. gadā, sāku būvēt māju Madonā un pēc 11 gadiem 1977. gadā apprecējos ar Ināru. Iepazināmieš zaļumballē un tā līdz pat šai dienai "dejojam" kopā vienā laulībā. Kopā esam izaudzinājuši divas meitas, un tagad prieku sagādā trīs žīperīgi mazbērni.

Pēc sarunas ar Jāni secinu, ka cilvēciskais dzīvesprieks un humors, neņemot vērā agrāk pārdzīvoto, viņā mīt. Uz jautājumu par to, vai ir zināms iemesls, kāpēc ģimene tika izsūtīta, Jānis atbild: "Izsūtīja par to, ka māte labi baroja govys un laikā slauca", ar to tēlaini aprakstot to, ka vienīgais iemesls izsūtīšanai bija kādas bležu bandas mērķis nolaupīt rūpīgi krāto un sastrādāto.

Agra Veckalniņa foto

Mirkļis no piemiņas brīža pie Piemiņas akmens Ļaudonā, kuru šogad pirmo reizi apmeklēja arī Jānis Lapīns.

Kristaps Šķēls,
"Ļaudonas Vēstis" redaktors

APSVEICAM!

*Kā mazs pūpolzariņš,
Kā mazs saules stariņš,
Mirdzi saviem vecākiem!*

ELĪZA ŠČUCKA

dzimusi 25.02.2016. vecākiem

Santai Krusietei un Intaram Ščuckim;

KĀRLIS BREMŠMITS

dzimis 24.02.2016. vecākiem

Elīnai un Kasparam Bremšmitiem.

*Dienas vizot un līgojot gājušas –
Tā kā buras gar krastmaļu iet.
Nu kā vēji pret rietu tās stājušas,
Tikai sirds vēl – tā sapņo un dzied.*

SVEICAM

MARTA MĒNEŠA JUBILĀRUS

50 gadu jubilejā

Svetlanu Kraukli	4. martā
Māri Kriškānu	4. martā
Mārīti Kalniņu	14. martā
Modrīti Utnāni	16. martā

55 gadu jubilejā

Ilmāru Otvaru	10. martā
Annū Iesalnieci	16. martā
Romualdu Zablocki	21. martā

60 gadu jubilejā

Māri Smeteli	10. martā
Ināru Kalniņu	14. martā

65 gadu jubilejā

Gunāru Gailīti	15. martā
Antonū Mūrnieku	29. martā

75 gadu jubilejā

Ilgu Kriškāni	30. martā
----------------------	-----------

80 gadu jubilejā

Guntu Vāli	11. martā
Annū Smirnovu	14. martā
Sarmu Barkovsku	30. martā

85 gadu jubilejā

Taigu Odnorali	6. martā
Olgu Grundmani	10. martā

*Lai gadi plūst kā ūdeņi uz jūru
Un sīkus kārkļu ziedus līdz nes.
Kā ozols bēršu krastā ziņu pūrus,
Kā liepas ziedēšu pie Aiviekstes.*

Daudz laimes un veselības dzimšanas dienā mūsu klases
audzinātājam **Olgai Grundmanei!**
Paldies Jums!

**Audzināmā klase,
1984. gada Ļaudonas vidusskolas absolventi**

*Vēlam saujiņu prieka, sieciņu laimes.
Veselu pūriņu veselības.
Lai ir dzīvē vienmēr saules gana,
Lai ir silts, kad vēji brāzmot sāk!
Dzīves cīņās izturību,
Bēdu dienās - pacietību.
Vienmēr visur mīlestību!*

Sirsnīgi sveicam mūsu klases audzinātāju skolotāju
Barkovsku lielajā dzīves jubilejā!

1975. gada absolventi

9. aprīlī plkst. 22:00 Ļaudonas kultūras namā
Pavasara balle kopā ar grupu "Kamēr jauni"
Ieeja - 2 EUR

18. aprīlī no plkst. 9.00 Ļaudonas pagasta pārvaldē
Lauku atbalsta dienesta speciālisti sniegs konsultācijas
un palīdzēs klientiem aizpildīt elektronisko pieteikumu
platību maksājumu saņemšanai.
Konsultācijai iepriekš pieteikties pa tālr. 29337185 vai
personīgi pagasta pārvaldē.

Ļaudonas pagasta pārvalde aicina darbā labiekārtošas un apzaļumošanas darbu palīgstrādnieku

Galvenie pienākumi:

- esošo apstādījumu kopšana saskaņā ar dārznieces norādījumiem;
- dažādi palīgdarbi jaunu apstādījumu veidošanā;
- palīgdarbi pagasta teritorijas sakopšanā.

Prasības pretendentiem:

- spēja regulāri ierasties darbā norādītajā laikā un vietā;
- spēja precīzi veikt darba uzdevumus;
- spēja uzņemties atbildību, strādāt patstāvīgi.

Atalgojums- minimālā stundas tarifa likme. Līgums tiks
slēgts uz noteiktu laiku (maijs- septembris).

Pieteikties pagasta pārvaldē pie sekretāres **līdz 22. aprīļa
plkst. 12.00** personīgi vai pa tālr. 64860895; 29337185

SĒRU VĒSTS

*Skan sērās vēja kokle sārtā miglā,
Mirdz rasas vaiņags tālumā aiz manis,
- Es ritu, projām ritu.*

Mūžības ceļos aizgājuši:

ZENTA SILIŅA-MAZJĀNE
mirusi 04.03.2016. 77 gadu vecumā;

VLADISLAVS ZUKULS
miris 11.03.2016. 91 gada vecumā;

JĀNIS RĀCENĀJS
miris 19.03.2016. 63 gadu vecumā;

SĪMANIS LAPUTEVS
miris 29.03.2016. 74 gadu vecumā;

ANDRIS BĒRZIŅŠ
miris 01.04.2016. 65 gadu vecumā.

Visdziļākā līdzjūtība tuviniekiem.

ĻAUDONAS PAGASTA PĀRVALDES IZDEVUMS

Izdevējadrese: Ļaudonas pagasta pārvalde, LV 4862, Madonas novads. Reģ. apl. Nr. 1426

Redaktors - Kristaps Šķēls. Redaktora tālrunis nr.: 64823464, mob. t. 26590186, e-pasts: laudonas.vestis@inbox.lv

Iespiests: SIA „Erante” Madonā, Saieta laukums 2, LV4801, Madona

Metiens 500 eks. Datorsalikums. Ofsetiespiedums. Avīzi var lasīt internetā: www.laudona.lv

Iznāk vienu reizi mēnesī. Materiālus avīzei iesniedz līdz katra mēneša 10. datumam.